

Sandefjord, 18. mai 2016: Vedtak i sak 276-2015.

Klager: NN og YY

Innklaget: Boligbyggelagens Inkassoforetak AS, Postboks 384, 8001 Bodø.

Saken gjelder: Om det samsvarer med god inkassoskikk å kreve gebyr av begge skyldnere når kravet, inkludert omkostningene, blir betalt av den ene skyldneren. Om inkassovarslet er tilstrekkelig klart.

1. Kravet

Saken gjaldt opprinnelig manglende betaling av felleskostnader og kabel TV for november 2015 med forfall 01.11.15. Hovedkravet er uomtvistet og ble betalt 25.11.15., men klagerne krever tilbakebetalt «alt som er innbetalt utover 4 214,05», oppgitt til kr 349,27.

2. Saksforholdet

Hovedkravet ble purret i inkassovarsler sendt hver av klagerne 17.11.15. Det var således opprettet en sak mot hver av skyldnerne, henholdsvis sak 148875 og 147855A. Kravet gjaldt etter det opplyste kraid 6061250, felleskostnader driftsdel 11. termin 2015, samt renter, avdrag og tillegg for kabel TV termin 11, totalt kr 4 068. I tillegg var det beregnet purregebyr og renter slik at kravet i girodelen var utfylt med kr 4 149,05 i begge varslene. I varslene het det blant annet «Har kravet medeier(e), vil innfordringen mot alle parter gjøres parallelt. Dette betyr at hovedkrav og renter kun skal betales en gang, mens gebyrer og eventuelle salær betales av alle parter».

Medskyldner betalte kr 4 149,05 før fristen i inkassovarslet utløp. Innklagede sendte betalingsoppfordring til hovedskylder. Det fremgikk av varselet at kravet gjaldt utenrettslige omkostninger med kr 406,25, samt renter kr 8,02, totalt kr 414,27

Klager sendte saken til Inkassoklagenemnda. Det var opplyst at klagerne ikke hadde fått svar på sine innspill, men at de tolket svaret de hadde mottatt som at de ikke fikk medhold. Klagerne krevde tilbakebetalt innbetalt beløp utover kr 4 214,05.

Klagen ble oversendt innklagede for uttalelse. Innklagede ble spesielt oppfordret til å dokumentere at kravet var brakt til forfall overfor begge skyldnere.

I sitt tilsvare til Inkassoklagenemnda viste innklagede til sin redegjørelse gitt til klager 14.12.15, og som var vedlagt skyldners klage. Innklagede redegjorde for varslingsrutinene og kunne ikke se at det var gjort feil i saken. Vedlagt tilsvaret lå kopi av dokumentet «Betalt husleien/felleskostnadene med AvtaleGiro.

3. Partene anfører

Klagerne anfører at inkassovarslet var utformet på en slik måte at det ikke kom tydelig fram hva som faktisk måtte betales av hovedskyldner etter at medskyldner hadde betalt.

Det anføres at det er urimelig at det skal belastes ekstra kostnader på grunn av at kravet var utydelig utformet. Begge inkassovarslene inneholdt krav om å betale kr 4 149,05, mens det samlede krav var kr 4 214,05 (inklusive 2 purregebyr).

Første varsel om at purregebyret på kr 65 ikke var betalt innen fristen, inneholdt et krav om å betale kr 414,27, som er et helt urimelig gebyr for første gangs varsel på et så lavt utestående beløp. Forarbeidene til inkassoloven sier at «Inkassovarselet skal være klart og utvetydig. Det skal gå klart frem hva og hvilket beløp som inkassovarsles».

Innklagede anfører at saken ikke er behandlet feil fra deres side.

Ved samtidig inndrivning av et krav mot solidariskyldner (hjemmelshaver/medeiere) ved manglende betaling av felleskostnader er prosedyren at det opprettes sak og det opprettes egen sak mot begge (alle) skyldnerne. Dette for å sikre at samtlige hjemmelshavere/medeiere blir varslet om manglende betaling og de prosesser som er iverksatt for å sikre betaling.

Det anføres videre at innklagedes salærberegning er i tråd med inkassoloven § 17, samt Justis og beredskapsdepartementets prinsipputtalelse/fortolkning av inkassolovens § 20 av 24.09.1999. Denne tolkningsuttalelsen konkluderer med at det må være adgang etter inkassoloven til å sette i verk inndrivning mot flere skyldnere samtidig for samme krav. Selv om hovedkravet mot hver skyldner er det samme, vil inkassators arbeid og kostnader være like store som i tilfeller der det dreier seg om inndrivning av ulike krav. Lovavdelingen mener derfor at kreditor kan kreve gebyr/salær beregnet etter størrelse på hovedkravet fra hver skyldner som det er innledet utenrettslig inndrivning mot.

I denne saken betales de månedlige felleskostnadene via avtalegiro. Det sendes dermed ikke ut fakturaer fra forretningsfører. Begge eierne av denne andelsleiligheten er imidlertid solidarisk ansvarlig for betaling av de månedlige felleskostnadene til borettslaget i og med at begge er registrert som hjemmelshavere av den samme andelen. De er også gjort kjent med med via borettslagets vedtekter at felleskostnadene skal betales månedlig. Eventuelle endringer av felleskostnadens størrelse blir varslet av av borettslaget/borettslagets forretningsfører senest 1 måned før endringen trår i kraft. Begge eierne skal dermed være kjent med plikten for betaling av de månedlige felleskostnadene til borettslaget samt felleskostnadenes størrelse.

4. Finansklagenemnda Inkasso sin begrunnelse:

Inkassoklagenemnda endret fra 01.01.16 navn til Finansklagenemnda Inkasso, idet driften av sekretariatet og nemndsbehandlingen i Inkassoklagenemnda fra samme dato ble overtatt av Finansklagenemnda. Saken ble behandlet i fulltalling nemnda og vedtak ble truffet med følgende begrunnelse:

Etter inkassoloven § 22 og avtale mellom Norske Inkassobyråers Forening og Forbrukerrådet av 20. februar 2003 om klagenemnd for inkassotjenester behandler nemnda klager på inkassoselskaper i forbindelse med tvist om forpliktelser etter inkassoloven. Nemndavtalens saksbehandlingsregler er foreløpig videreført så langt de passer. Det følger av inkassoloven § 22 tredje ledd at skyldner kan kreve nemndsbehandling av enhver tvist der nemnda er kompetent, hvis skyldneren har saklig interesse i å få nemndas uttalelse i saken.

Nemnda legger til grunn at hovedkravet og kravet på ett purregebyr er erkjent og betalt. Klagers anførsel er knyttet til fordringshavers og innklagedes rett til å varsle inkasso og kreve purregebyr av begge skyldnerne, samt om varslet er i samsvar med gjeldende regelverk.

Finansklagenemnda Inkasso legger til grunn som det klare utgangspunkt, at erstatningsplikt for utenrettslige inkassoomkostninger krever hjemmel i lov eller forskrift. Innklagede har vist til at det i prinsipputtalelsen fra Justis- og beredskapsdepartementet av 24.09.99 er uttalt at «Det må derfor være adgang etter inkassoloven til å sette i verk inndriving mot flere av skyldnerne samtidig for samme krav». Dette er begrunnet med at selv om hovedkravet mot hver av skyldnerne er det samme, vil inkassators arbeid og kostnader være like stort som i tilfeller der det dreier seg om inndriving av ulike krav. Departementet har lagt til grunn at inkassoforskriftens uttrykk «det enkelte krav» betyr det krav som retter seg mot den enkelte skyldner.

Innklagede har anført at begge eiere av andelsleiligheten er solidarisk ansvarlig for betaling av de månedlige felleskostnadene, noe som fremgår av borettslagets vedtekter. Det er i denne saken avtalt betaling via avtalegiro, og fakturaer sendes da ikke ut fra forretningsfører. Det fremlagte skjema for "AvtaleGiro" viser at det er anledning for den som undertegner, til å velge når belastning av kontoen skal skje med et slingringsmonn på +/- 12 dager i forhold til hovedforfall.

Nemnda legger til grunn at begge hjemmelshaverene, i medhold av sin eierandel, er solidarisk ansvarlig for felleskostnadene og at fordringshaver da kan forfølge hvem de vil for hele gjelden. I dette tilfellet har borettslaget valgt å forfølge det samme kravet mot begge solidarisklydnerne samtidig, hvilket solidaransvaret også gir anledning til. Nemnda er imidlertid av den klare oppfatning at Justisdepartementets prinsipputtalelse ikke fritar fordringshaver eller inkassator fra å bringe kravet til forfall mot hver og en av samskyldnerne. Inkassoloven gjelder inndriving av forfalte krav og det er en forutsetning at kravet er brakt til forfall, jf. inkassoloven § 9 første ledd bokstav a som uttrykkelig angir at inkassotiltak først kan iverksettes "etter kravets forfall".

Nemnda legger til grunn at kravet er brakt til forfall overfor den av klagerne som har undertegnet på avtalen om "AvtaleGiro". Det er ikke opplyst hvem av de to klagerne dette er. Nemnda er imidlertid i tvil om at eierskapet til boligen i seg selv er nok til å fastslå at kravene på felleskostnader er brakt til forfall, også overfor samskyldner. Selv om både leiekontrakten og boligselskapets vedtekter inneholder bestemmelser om at felleskostnadene skal betale månedlig, for eksempel den 1. i hver måned, åpner avtalen om "AvtaleGiro" for betydelige avvik fra dette. Dersom ikke forfall følger av avtale, forfaller et pengekrav ved påkrav, noe som ikke er benyttet i denne saken. Nemnda er kommet til at det, slik denne saken ligger an, ikke er dokumentert at forfall var klart nok avtalt med begge boligeierne. Kravet kan derfor ikke anses brakt til forfall overfor den av boligeierne som ikke betalte, og inkasso kan da ikke iverksettes overfor vedkommende.

Nemnda har videre vurdert om innklagedes inkassovarsel er i samsvar med gjeldende regelverk. Etter § 17 fjerde ledd kan inkassokostnader ikke kreves dersom reglene blant annet i lovens § 9 er overtrådt.

Klagerne har anført at varslet var utformet på en slik måte at det ikke kom fram hva som faktisk måtte betales innfor å få kravet ut av verden. Riktig beløp skulle vært kr 4 214,05, ikke kr 4 149,05 som klagerne mottok på sine inkassovarsler. Inkassoloven har få krav til utforming av et inkassovarsel. I

lovens forarbeider er det imidlertid uttalelser om at en ikke kan stille for store krav til varslets innhold, men at det skal være klart og utvetydig. Av de fremlagte inkassovarsler fremgår det at hver av skyldnerne er avkrevd hovedkrav, samt påløpt purregebyr. I teksten i varslet fremgår det imidlertid med uthevet skrift at dersom kravet har medeier(e), skal hovedkrav og renter kun skal betales en gang, mens gebyr og eventuelle salær skal betales av alle parter. Etter nemndas oppfatning gir varslet klar nok anvisning på hva som skal betales, og det er dessuten ikke anledning til å legge begge skyldneres purregebyr på hvert av varslene.

Det følger av inkassoloven § 17 fjerde ledd, sammenholdt med lovens § 9 første ledd bokstav a, at erstatning for inkassokostnader ikke kan kreves når kravet ikke er brakt til forfall og purregebyr kunne derfor ikke kreves av samskyldneren.

Vedtaket er enstemmig.

5. Vedtak:

Klagerne gis medhold og samskyldneren plikter ikke å betale påløpt salær i saken.

Rune Jensen
Leder Finansklagenemnda Inkasso